

ליל שבת קודש פרשת בהעלותך ה'תשס"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בספר המדות אות המתקת הדין (סי' כ"ב), המדבר ממעלת מבילת מקוה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (ספר המדות אות המתקת הדין סי' כ"ב) על ידי מבילת מקוה נתבטל הצרות וישועה באה, וכן (שם סי' נ"ד) על ידי ישיבה במקוה תחת המים, עד שלא יוכל להחזיק בעצמו הרוח והנשימה, נמתק הדין, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה מעלת מבילת מקוה אין לתאר ואין לשער כלל, שבשעה שאדם נכנס במימי המקוה הוא פושט מעל גופו הבגדים הצואים ברוחניות ובגשמיות, ומלביש נשמתו באור חדש לגמרי, ונעשה כבריה חדשה ממש, כי בשעה שאדם חוטא או פוגם באיזה חטא ופגם חס ושלום, הוא מלביש נשמתו בבגדים צואים ומלוכלכים רחמנא ליצלן, והם הקליפות והרוחות רעות המתדבקות בו מחמת עוונותיו, והם ממררים ימי חייו, ומענים אותו בכל מיני עינויים קשים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ילקוטי האוינו) למה נקרא שמם קטב מרירי, שהם ממררים חייו של אדם, וכמו שרואים בחוש, שהנה אדם שורה בשמחה, ובמצב רוח טוב, והנה פתאום נופל עליו מרירות ודכאון פנימי רחמנא ליצלן, ואינו יודע מאיפוא בא לו את זה, ואין זה אלא מן הקליפות ורוחות רעות שכרא על ידי עוונותיו, והם מענים אותו עד דכדוכא של נפש, ועליהם אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו) אלמלא ניתנה רשות לעין לראותם, אין כל בריה יכול לעמוד מפניהם, אבל מיד שאדם טובל גופו במקוה, הם מסתקלים ממנו, כי אין רוח מתערב במים, והם מוכרחים להסתלק מעליו, ואז האדם יוצא ממימי המקוה נקי וטהור, כבריה חדשה ממש, ולכן הוא דבר נפלא מאד להיות רגיל במבילת מקוה בכל עת, כי על ידי מקוה מגרש מעל עצמו כל הקליפות והרוחות רעות, וממשיך על עצמו קדושה עליונה.

וזהו מה שרביז"ל אומר, על ידי מבילת מקוה נתבטל הצרות וישועה בא, והוא על פי הפסוק (ירמיה י"ד) מקוה ישראל מושיעו בעת צרה, כי עיקר כל הצרות באות מצד הקליפות והרוחות רעות שנבראו על ידי עוונותיו של אדם, והם מעוורים את עיניו מלראות אלקותו יתברך, ולהרגיש שמחת החיים, אבל מיד שאדם טובל עצמו

במימי המקוה הקדושים, הוא מגרש הקליפות מעליו, וממשיך על עצמו ישועות גדולות, וזהו גם ענין המתקת הדין על ידי ישיבה תחת המים, וכמו שאומר רביז"ל על ידי ישיבה במקוה תחת המים, עד שלא יוכל להחזיק בעצמו הרוח והנשימה, נמתק הדין, כי עיקר הדינים השורים על אדם, הוא מחמת שנסתר ממנו אלקותו יתברך, ואינו מרגיש אמתת מציאותו יתברך החופף עליו תמיד, ונדמה לו שמדת הדין נוקמת בו, ואינו מרגיש שום שמחה בימי חייו, אבל כשיושב תחת מימי המקוה עד שאינו יוכל להחזיק בעצמו הרוח והנשימה, באותו עת הוא מנתק עצמו מחבל הטומאה, ומכל נשימה שנשם מצד הקליפות, וכשיוצא מן המים ונושם נשימה חדשה, ממשיך על עצמו רוח חיים חדשה, עד שנמתקים כל הדינים מעליו, ונתבטלים לגמרי.

וזהו גם מה שמובא בדברי רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' תע"ה) שבדרך צריכין לזוהר במבילת מקוה, כי מקוה סגולה להנצל מרוצחים, עיין שם, והכוונה לרוצחים ברוחניות ובגשמיות, כי הקליפות והרוחות רעות נחשבים לרוצחים, על שם שעושקים ולוקחים מאדם כל החיות שלו, ומחמת שכל הדרכים בחזקות סכנה (ירושלמי ברכות ל"ד:), והנסיונות של אדם בדרכים הן גדולות ביותר, לכן צריך לזוהר ביותר במבילת מקוה בדרכים, ובזה ינצל מכל מיני שונאים ורוצחים ברוחניות ובגשמיות, ולכן אשרי המרגיל עצמו במבילת מקוה בכל עת, כי על ידי זה יתבטלו מעליו כל צריו ואויביו, ויזכה לראות תמיד בישועת ה', אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (במדבר י') ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפצו אויביך וינסו משנאיך מפניך, ויש לומר שמרומז בפסוק זו דברי רביז"ל הנ"ל, ויהי בנסוע הארון, היינו ענין נסיעה בדרכים, שאז צריכין שמירה יתירה כנ"ל, ה' ארון ויאמר מ'שה ק'ומה, ראשי תיבות מקו"ה, וכן קומ"ה אותיות מקו"ה, רמז למבילת מקוה בכל עת, ובפרט בדרכים, כי על ידי המקוה אדם זוכה להכלל בקדושה עליונה, היינו בתוך אלקותו יתברך לגמרי, שזהו קומ"ה הוי"ה, אותיות מקו"ה הוי"ה, וכמו שכתוב (ירמיה י"ז) מקוה ישראל הוי"ה, ואז נמתקים כל הדינים מעליו לגמרי, שזהו ויפצו אויביך, וגם ניצול מרוצחים ומשונאים שזהו וינסו משנאיך מפניך, כי סגולת מבילת מקוה לנתק אדם מחבל הטומאה ולקשר אותו בחבל דקדושה, ואז מתבטלים כל שונאיו לגמרי.

והנה רש"י ז"ל פירש, משנאיך, מי הם שונאיו של הקדוש ברוך הוא, אלו שונאי ישראל, שכל השונא את ישראל, שונא את מי שאמר והיה העולם, עיין שם, וזה

מוכן על פי דברי רביז"ל (שיחת הר"ן סי' ל"ח), על הפסוק (תהלים ע"ג) "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ", שרשעים ושונא ה' מדברים סרה על כל הצדיקים ועל כל יראי ה', ופושטים לשונם נגד כל העולם, ובאמת זה האפיקורסות הוא נגד השם יתברך בעצמו, אך שהם בושים לדבר בפיהם על השם יתברך, על כן הם מהפכין אפיקורסות שלהם לדבר על העולם, וזהו "שתו בשמים פיהם", שבאמת מה שמדברים בפיהם הוא באמת למעלה בשמים, כי עיקר דבריהם נגד השם יתברך כביכול, אך "לשונם תהלך בארץ", שמחמת שבושים לדבר בפיהם נגדו יתברך, על כן לשונם תהלך בארץ, שפושטין לשונם נגד העולם, ונגד בני ישראל הכשרים, אבל באמת "שתו בשמים פיהם", וכל הגוים ואומות העולם מדברים בפה אחד נגד ישראל, ותוכן כוונתם הוא לדבר נגד השם יתברך, רק שהם בושים לדבר נגד השם יתברך, ולכן מדברים נגד ישראל, ולכן יש לכלל הגוים שותפות בכל הצרות שאירעו לעם ישראל במשך כל הדורות, כי כולם שמחו לאידם, ורצו לראות במפלתם חס ושלום, ובאמת הם שונא ה', כי כל מי ששונא ישראל, שונא להקדוש ברוך הוא שבחר בעם ישראל, וקירב אותם מכל אומות העולם, וסגולת המקוה לבטל כוחם, ולהכניע כל השונאים ברוחניות ובגשמיות, ולראות בישועת ה' שהוא ישועת ישראל, וכמו שכתוב (תהלים נ) לה' הישועה על עמך ברכותיך סלה, מתי לה' הישועה, כשעל עמך ברכותיך סלה, כי כשיש ישועות והשפעות טובות לנשמות ישראל, זהו ישועתו יתברך כביכול, והשמחה גדולה מאד למעלה ולמטה, והשם יתברך יזכינו לראות בקרוב בישועתן ובגאולתן של ישראל, ובביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת בהעלותך ה'תשס"ח

בשבת קודש בבוקר בעת קידושא רבא היתה שמחת אויפרוף לאחד מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברבים.

סעודה שלישית פרשת בהעלותך ה'תשס"ח

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוון, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רפ"ו המדבר מגן עדן ומלימוד פוסקים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר על תמצית דברי רביז"ל שבתורה זו), כי יש גן עדן, והם שני בחינות: גן ועדן, והם בחינת חכמה עלאה וחכמה תתאה, כי עיקר תענוג גן עדן הוא השגת חכמת אלקות, היינו חכמה עלאה וחכמה תתאה, שהם בחינת גן עדן, אך לזכות לזה אי אפשר כי אם על ידי השערים, כי יש שערים, היינו בחינת שערי גן עדן, שעל ידי זה זוכין ליכנס לגן עדן, דהיינו להשגת חכמה עלאה וחכמה תתאה, אך אלו השערים גנוזים וטמונים בארץ, בחינת (איכה ב): "שמעו בארץ שעריה"; וצריכים לזה בעל הבית על הארץ, שיהיה מושל בארץ, שיוכל להוציא ולהקים ולהעמיד השערים שנמבעו בארץ: ודע, שעל ידי לימוד פוסקים זוכין להיות מלך ומושל בארץ, ואז יכולין להעמיד ולהקים השערים שמבעו בארץ. וזה בחינת (משלי כ"ט): "מלך במשפט יעמיד ארץ", 'במשפט' דייקא, היינו על ידי משפט, שהוא משפטי ודיני התורה, דהיינו לימוד פוסקים, שמבררים משפטי ודיני התורה, על ידי זה נעשה מלך ומושל, ועל ידי זה יוכל להעמיד ארץ, ואז מעמיד ומקים ומגלה השערים שמבעו בארץ, שעל ידי זה זוכין לגן עדן, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זה כלל גדול בדברי רביז"ל, שהגן עדן והגיהנום הם בזה העולם ממש (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ב), ובתורה זו מגלה רביז"ל שהדרך ליכנס אל תוך שערי גן עדן הוא על ידי לימודי פוסקים, כי הלכות פסוקות מגלים האלקות שיש בכל פרטי הבריאה, שאין שום פרט בזה העולם שלא יהיה בו תורה והלכה, וזהו השערי גן עדן, כי גן ועדן הם שני דברים נפרדים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד): גן לחוד ועדן לחוד, "גן" הוא אלקותו יתברך הנמצא בזה העולם הגשמי, שהוא ענין ג"ן סדרי אורייתא, היינו נ"ג פרשיות התורה, המדברים מעולם העשיה, ומן הסיפורים שאירעו בעולם הזה, עם האבות, ומשה רבינו, ודור המדבר וכו', ומכל התרי"ג מצוות שנמסרו לנו מסיני, ועל ידי שאדם לומד תורה כדי למצוא רצון השם יתברך, נפתח לפניו אור נערב ונפלא מאד, והוא מטייל בתורה כמטייל בגן נהדר, וזה נקרא "חכמה תתאה", כי היא החכמה שנמצא בזה העולם הגשמי, שהיא עלמא תתאה, ו"עדן" הוא השגות אלקותו יתברך בעולמות העליונים, שהם יצירה

בריאה ואצילות, שהם נקראים "עידוּנא דנחלא", היינו המשכת עידון ותענוג רוחני מאור האין סוף ברוך הוא, דרך כל העולמות, והם מתגלים לאדם על ידי לימודי תורה שבעל פה, שהם משנה גמרא ומדרש, וכמו שמוכא בתיקונים, מקרא בעשיה, משנה ביצירה, תלמוד בבריאה, ומדרש, הכולל גם זוהר וסתרי תורה, באצילות, כי הם פנימיות תורה שבכתב, והם נקראים "חכמה עלאה", כי בהם מתגלה החכמה עליונה שיש בכל המקרא ופסוקי התורה, שהוא הגן שבעולם הזה, ועל ידי שאדם לומד לימודים אלו בכל יום, על ידי זה הוא מחבר עדין וגן ביחד, חכמה עלאה בחכמה תתאה, ומרגיש תענוגי הגן עדין בזה העולם ממש, אשרי לו.

והנה כלליות כל הלימודים הוא לימוד פוסקים והלכה, היינו לימוד שולחן ערוך, כי שולחן ערוך הוא כלליות כל תורה שבעל פה, המורה ומגלה לאדם איך להתנהג בכל פרט שבימי חיו, ובלעדה אי אפשר לעשות שום עובדא, כי צריך לדעת אם מה שעושה נכון והגון על פי שולחן ערוך, ולכן הקפיד רביז"ל כל כך על לימוד הלכה, ואמר (שיחות הר"ן סי' כ"ט) שמחויב כל בר ישראל ללמוד איזה הלכה בכל יום חוק ולא יעבור, ואמר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ח') שעל ידי לימוד הלכה מבררין את הטוב מן הרע, וזוכין לדביקות אמיתי בו יתברך, כי הלכה מגלה רצונו יתברך בכל פרט של החיים, ובלעדה אי אפשר לעשות שום עובדא כלל, ולכן מחויב כל אחד להגות הרבה בהלכה, אפילו אם אינו רב ומורה הוראה, כדי לדעת מה נקרא "שאלה" ואיך לשאול "שאלה", כי יש עמי הארץ שאינם יודעים שום צורה של הלכה, ואינם יודעים אפילו איך לשאול "שאלה", וכל הדרכים נדמים לפנייהם כמישור, ועל ידי זה יכולים לבוא לידי איסור סקילה או כרת רחמנא ליצלן, מה שאין בן כשלומדין הלכה, אזי יודעין שכל פרט קשור אל שולחן ערוך, ומוכרחים לשאול שאלה לחכם ומורה צדק על כל פרט ועל כל ספק שקורה בבית, נמצא שעיקר היהדות תלוי בלימוד פוסקים ושולחן ערוך.

וזהו דברי רביז"ל, שלימוד פוסקים הם שערי גן עדין, ועל ידם נכנסים לתוך הגן עדין, כי היסוד הראש והראשון הוא לימוד הלכה, ללמוד הרבה שולחן ערוך ופוסקים, ולדעת צורה של הלכה, ועל ידי זה יכול להגיע אל שערי גן עדין וליכנס בתוכה, כי בלי לימוד שולחן ערוך, אין אדם יודע כלל מה נקרא "גן עדין", ואיך מגיעין אליה, כי נדמה לו שכל עולם הזה הוא גשמיות, ואין בה רוחניות אלקותו יתברך כלל, ורק בעולם הבא יש "גן עדין" והשגות רוחניות, אבל מיד שמתחיל ללמוד הלכה, נודע לו שיש רוחניות אלקותו בתוך כל גשמיות עולם הזה, ואפילו בשעה שיושב בחנות ומנהל עסק, הוא קשור בכל עת ורגע אל התורה ואל דביקות השם יתברך, נמצא שעל ידי לימוד הלכה נפתח לפניו שערי גן עדין, וזוכה ליכנס בתוכה.

ומכל שכן מי שחנן אותו השם יתברך חכמה בינה ודעת להגות הרבה בהלכה, ולשמש תלמידי חכמים אמיתיים בעלי הוראה, עד שיודע בעצמו להורות הוראות, הוא נעשה בעל הבית על הארץ, ומרים את שערי גן עדן שנמבעו בארץ, עד שמזכה את אחרים ליכנס בתוכה, כי בעוונותינו הרבים לימוד הלכה נתרשלה מאד, ומחמת זה השערי גן עדן טבועים בארץ, וכמו שכתוב (איכה ב') טבעו בארץ שעריה, ואין בני אדם יודעים איך להגיע אליהם, אבל על ידי שיש בעלי הוראה ופוסקים, המגלים את ההלכה לנשמות ישראל, על ידם מרימים את שערי הגן עדן שנמבעו בארץ, ופותחים אותם לכל ישראל, וזכות הרבים תלוי בהם, ומחמת זה הם נקראים "בעל הבית" על הארץ, כי הם מקימים השערים שנמבעו בארץ, ועל כן אומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"א), שלפעמים השם יתברך עושה מופתים על ידי בעלי הפוסקים, וכמו שכתוב (דברי-הימים א מ"ז): "מופתיו ומשפטי פיהו", שעל ידי 'משפטי פיהו', שפוסק שיהיה כך, נעשה מופת, כי מחמת שנתקבל לבעל פוסק, וכשפוסק באיסור והיתר וכיוצא, מקבלין דעתו, כמו כן כשפוסק באיזה ענין, מקבלין דעתו, ונעשין מופתים על ידו, וזהו בחינת המופתים שמשפרין מהגאונים שהיו בדורות שלפנינו, כי מחמת שהיו בעלי הורה אמיתיים, נעשו כמו בעל בית על הארץ, והראו אותות ומופתים ושינוי המבע, ואלו הבעלי פסוקים צריכין להיות מתונין מאד בדין, ויהיה להם סבלנות עצומה לשמוע כל שאלה הבאה אליהם, ולא לבזות שום בריה מחמת שאלתו, כדי שלא יכשלו אותו לעתיד לבוא, כי אם יבזה אותו מחמת שאלתו, לא יבוא לשאול עוד, ויהיה העוון תלוי בראשו, רק על כל רב ומורה הוראה להתנהג בסבלנות עצומה, ולומר כמו הלל (שבת ל"א), בני, שאלה גדולה שאלת, ועל ידי זה יבוא תמיד לשאול כל שאלותיו וספיקותיו, ויהיה זכות הרבים תלוי בו.

וזהו המבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ב'), שלימוד הלכה, ובפרט לחדש בהלכה, הוא שעשוע עולם הבא, עיין שם, כי על ידי לימוד הלכות זוכין למצוא את השערי גן עדן הנמצאים בעולם הזה, וליכנס לתוכם, ולהשתעשע בשעשוע עולם הבא, כשהוא עדיין בחיים חיותו בעולם הזה, על כן אשרי הזוכה ללמוד הלכה בכל יום, ואשרי ואשרי הזוכה להגות בהלכה עד שיודע בה להורות, כי על ידי זה יהיו שערי הגן עדן נפתחים לפניו, ויזכה להשתעשע בשעשוע דמלכא עלאה, בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הג"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע מה שדיברו מרים ואהרן במשה על שפירש מן האשה, וכמו שכתוב (במדבר י"ב) ותדבר מרים ואהרן במשה על אודות האשה הכושית אשר לקח וגו', ויאמרו הרק אך במשה דיבר ה' הלא גם בנו דיבר וישמע ה', ואחר

כך כתיב, והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, ופירש רש"י, עניו, שפל וסבלן, ובבעל הטורים, ענ"ו בגימטריא בעד"ן, שנחל גן עדן, עיין שם, והנה יש להבין, מהו סמיכות פסוקים אלו, שמיד שדיברו מרים ואהרן במשה, התורה מעידה על העניויות של משה רבינו, שהיה שפל וסבלן מכל אדם אשר על פני האדמה, וגם איך ענין נחלת משה רבינו ה"גן עדן" שייך לכאן, אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי משה רבינו היה אב המורה הוראות בישראל, והוא אשר מסר כל התורה וההלכה לישראל מפי הקדוש ברוך הוא על כל פרט ופרט, והוא אשר הקים את השערים שטבעו בתוך הארץ, ופתח את שערי הגן עדן לכל נשמות ישראל ליכנס לתוכם, ולכן לא היה ראוי למרים ואהרן להרהר אחר משה רבינו, ולחשוב כאילו לא עשה על פי הלכה, כי מי ידע את ההלכה יותר ממשה רבינו, וכמו שנודע להם אחר כך, וכמו שכתוב, ויאמר להם ה' פתאום וגו', ופירש"י, שהיו טמאים ברוך ארץ והיו צועקים מים מים, להודיעם שיפה עשה משה מה שפירש מן האשה, מאחר שנגלית עליו שכונה תמיד, ואין עת קבוע לדיבור, ולכן מעידה התורה תיכף ומיד על העניויות של משה רבינו, שהיה שפל וסבלן מאד, והיה ראוי להורות הוראה בישראל, ולסבול כל השאלות ששאלו אותו, וכמו שכתוב (שמות י"ח) וישב משה לשפוט את העם ויעמוד העם על משה מן הבוקר עד הערב, ופתח להם את שערי הגן עדן, שזהו דברי הבעל הטורים, ענ"ו בגימטריא בעד"ן, שנחל גן עדן, היינו שנחל והנחיל את הגן עדן לכל נשמות ישראל, והעלה והוציא את השערים שנטבעו בארץ, ופתח אותם לכולם, שזהו והאיש משה ענו מאד מכל האדם "על פני האדמה", כי הוא אשר העלה השערי גן עדן מטביעתם בארץ אל פני האדמה, כדי שיוכל כל אדם ליכנס בתוכם, והבן, והשם יתברך יזכינו להגות הרבה בהלכה, ולהיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים המורים לנו את ההלכה, עדי נזכה לעלות וליכנס לתוך שערי הגן עדן, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

